

Officium sancti Francisci

[Page 1105]

AD I VESPERAS

1 - **Antiphonae**

I. Franciscus, vir catholicus
Et totus apostolicus,
Ecclesiae teneri

Fidem romanae docuit,
Presbyterosque monuit
Prae cunctis revereri.

II. Coepit sub Innocentio,
Cursumque sub Honorio
Perfecit gloriosum;

Succedens his, Gregorius
Magnificavit amplius
Miraculis famosum.

III. Hunc sanctus praelegerat
In patrem, quando praeerat
Ecclesiae minori;

Hunc, spiritu prophetico
Provisum, apostolico
Praedixerat honori.

IV. Franciscus evangelicum
Nec *apicem* vel *unicum*
Transgreditur nec *iota*;

Nil iugo Christi suavius,
Hoc *onere* nil *levius*
In huius vitae rota.

[Page 1106]

V. Hic creaturis imperat,

Qui nutui subiecerat

Se totum Creatoris;

Quidquid in rebus reperit

Delectamenti, regerit

In gloriam Factoris.

2 - **Capitulum**

*Mihi autem absit gloriari nisi in Cruce Domini nostri Iesu Christi,
per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo.* R. Deo gratias.

3 - **Hymnus**

Est Gregorii IX.

I. Proles de caelo prodiit,

Novis utens prodigiis:

Caelum caecis aperuit;

Siccis mare vestigiis,

II. *Spoliatis Aegyptiis*,

Transit dives; sed pauperis

Nec rem vel nomen perdidit,

Factus felix pro miseris.

III. *Assumptus* cum Apostolis

In montem novi luminis,

In paupertatis praediis

Christo Franciscus intulit:

IV. "*Fac tria tabernacula*",

Votum secutus Simonis;

Quem huius non deseruit

Numen vel omen nominis.

V. *Legi, Prophetarum, Gratiae*

Gratum gerens obsequium,

[Page 1107]

Trinitatis officium

Festo solemniter celebrat,

VI. Dum reparat virtutibus

Hospes triplex hospitium,

Et beatarum mentium

Cum templum Christo consecrat.

VII. Domum, portam et tumultum,

Pater Francisce, visita;

Et Evae prolem miseram

A somno mortis excita. Amen.

4 - V. **Ora pro nobis, beate Francisce.**

R.Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

5 - Ad Magnificat Antiphona

O stupor et gaudium,
O iudex homo mentium:
Tu nostrae militiae
Currus et auriga;
ignea praesentibus
Transfiguratum fratribus
In *solari* specie
Vexit te quadriga;
In te signis radians,
In te ventura nuntians,
Requievit spiritus
Duplex prophetarum.
Tuis adsta posteris,
Pater Francisce, miseris,
Nam increscunt *gemitus*
Ovium tuarum.[Page 1108]

6 - Oratio

Deus, qui Ecclesiam tuam beati Francisci meritis foetu novae prolis
amplificas, tribue nobis ex eius imitatione terrena despicere et caelestium
donorum semper participatione gaudere. Per Dominum.
AD MATUTINUM.

7 - Invitatorium

Regi, quae fecit *opera*,
Christo *confiteantur*,
Cuius in sancto vulnera
Francisco renovantur.

8 - Hymnus

Auctore Thoma Capuano Cardinali S. Sabinae.

I. In caelesti collegio
Novus collega colitur:
In sanctorum rosario
Novellus flos producit.
II. Franciscus florens gratia,
Forma factus humilium,
Laetus potitur gloria,
Sortis consors sublimium.
III. *Metit* de sparso *semine*
Plenae messis *manipulum*,
Fallens sub terrae tegmine
Nostrae salutis aemulum.
IV. Hic *carnis* supercilium
Legi subiecit *spiritus*: [Page 1109]

Mundum vicit et vitium,
Se victo, victor inclytus.
V. Linguae manus praeambula
Verbo paravit semitam,
Et amplectuntur saecula
Doctrinam facto proditam.
VI. In paupertatis praedio
Minorum *plantans vineam*,
Ostendit magisterio
Vitae vivendi lineam.
VII. Ad aeternas divitias
Turbam allexit pauperum,
Quos ad caeli delicias
Lingua vocavit operum.
VIII. Vita, doctrina splenduit,
Resplendet et miraculis;
Sic praefuit, quod profuit,
Via, lucerna populis.
IX. Summi regis palatio,
Doctor, loca discipulos;
Salutis privilegio
Christi praemuni famulos.
X. De tenebris miseriae
Sequaces stellae praeviae,
Quaeramus patrem gratiae,
Consortes tandem gloriae. Amen
IN I NOCTURNO.
9 - Antiphonae
I. Hic vir in vanitatibus

Plus suis nutritoribus
Se gessit insolenter.
II. *Excelsi dextrae gratia*
Mirifice mutatus,
Dat lapsis spem de venia
Cum Christo iam beatus.
III. Mansuescit sed non penitus
In primis per languores,
Qui, captis armis caelitus,
Ad plenum mutat mores.
10 - V. **Amavit eum Dominus et ornavit eum.**

R. **Stolam gloriae induit eum.**

11 - **Responsoria**

I. R. Franciscus ut in publicum
Cessat negotiari,
In agrum mox dominicum
Secedit meditari;
Inventum evangelicum
Thesaurum vult mercari.
V. Deum, quid agat, unicum
Consultans, audit caelicum
Insigne sibi dari.
II. R. In Dei fervens opere,
Statim ut sua *vendit*,
Pauperibus impendere
Pecuniam intendit,
Quae gravi suo pondere
Cor liberum offendit.
V. Quam, formidante paupere
Presbytero recipere,
Abiectam vilipendit.[Page 1111]

III. R. Dum pater hunc persequitur,
Latens *dat locum irae*;
Constanter post aggreditur
In publicum prodire:
Squalenti vultu cernitur,
Putatur insanire.
V. Luto, saxis impetitur,
Sed patiens vir nititur
Ut surdus pertransire.
IN II NOCTURNO.

12 - **Antiphonae**

IV. Pertractum domi verberat
Plus cunctis furens pater,
Obiurgans *vincit, carcerat*;
Quem furtim solvit mater.
V. Iam liber, patris furiae
Non cedit effrenati,
Clamans se voluntarie
Pro Christo mala *pati*.
VI. Ductus ad loci praesulem,
Sua patri resignat;
Nudusque manens exsulem
In mundo se designat.

13 - V. **Os iusti meditabitur sapientiam**

R. **Et lingua eius loquetur iudicium.**[Page 1112]

14 - **Responsoria**

IV.R. Dum seminudo corpore
Laudes decantat gallice
Zelator novae legis,
Latronibus in nemore
Respondet sic propheticæ:
"Praeco sum *magni Regis*".
V. Audit, in nivis frigore
Proiectus: "lace, rustice",
Futurus pastor gregis.
V. R. Amicum quaerit pristinum,
Qui spretum in coenobio
Tunicula contextit.
Contemptu gaudens hominum
Leptosis fit obsequio,

Quos antea despexit.
V. Sub typo trium Ordinum
Tres, nutu Dei praevis,
Ecclesias erexit.
VI. R. Audit in Evangelio
Quae suis Christus loquitur
Ad praedicandum missis;
"Hoc", inquit, "est quod cupio".
Laetanter his innititur
Memoriae commissis.
V. Non utens *virga, calceo*,
Nec pera, fune cingitur,
Duplicibus dimissis.
IN III NOCTURNO.

15 - **Antiphonae**

VII. Cor verbis novae gratiae
Sollicitus apponit,[Page 1113]

Verbumque poenitentiae
Simpliciter proponit.
VIII. *Pacem, salutem nuntiat*
In Spiritus virtute,
Veraeque *paci* sociat
Longinquos a salute.
IX. Ut novis sancti merita
Remunerantur natis,
His nova tradit monita,
Viam simplicitatis.

16 - V. ***Lex Dei eius in corde ipsius***
R. ***Et non supplantabuntur gressus Eius.***

17 - **Responsoria**

Auctore Card. Thoma Capuano..
VII. R. Carnis *spicam*, contemptus area,
Franciscus *frangens*, terens terrea,
Granum purum, excussa *palea*,
Summi Regis intrat *in horrea*.
V. *Vivo pani* morte iunctus,
Vita vivit *vitafunctus*.
Auctore Gregorio IX.
VIII. R. De paupertatis horreo
Sanctus Franciscus satiat
Turbam Christi famelicam,
In via ne deficiat,
Iter pandit ad gloriam
Et *vitae viam* ampliatur.[Page 1114]

V. Pro paupertatis copia
Regnat dives in patria,
Reges sibi substituens,
Quos hic ditat inopia.
IXa. R. Sex fatrum pater septimus,
Absorptus luce caelitus,
Futura contemplatur.
Inter Minores minimus,
Quis parvi gregis exitus
Praeclare speculatur.
V. *Quadrans* quoque *novissimus*
Culparum sibi penitus
Dimitti revelatur.
IXb. R. Arcana suis reserans.
Octavum tandem recipit,
Et ad diversas gentes
Rinos mittendos foederans,
Humiliari praecipit
Et *esse patientes*,
V. Grex procidit obtemperans,
Pastor erectos suscipit
Ad oscula gaudentes.
IXc. R. "Euntes", inquit, "in eum
Qui nutriet vos *Dominum*
lactate cogitatum".
Sic fratribus erroneum
Praecludit et interminum
Callem cupiditatum.
V. Sic curis cor extraneum

Non providet *in crastinum*
In zonis aes ligatum.[Page 1115]

IXd. R. Regressis quos emisera,
Completur bis senarius
Fratrum; dum confirmando
Normam sancto quam scripserat,
Iussa dat Innocentius
Papa de praedicando.
V. In *mna* Franciscus foenerat,
Quem *dati* movet ratio
De lucro reportando.
AD LAUDES.

18 - **Antiphonae**

I. Sanctus Franciscus, praevis
Orationum studiis,
Quid faciat instructus,
Non sibi soli vivere,
Sed aliis proficere
Vult, Dei zelo ductus.
II. Hic *praedicando circuit*
Et, quem non homo docuit,
Fit doctis in stuporem.
Virtutum verba loquitur,
Novumque nova sequitur
Militia ductorem.
III. Tres Ordines hic ordinat:
Primumque Fratrum nominat
Minorum, pauperumque
Fit Dominarum medius,
Sed Poenitentum tertius
Sexum capit utrumque.[Page 1116]

IV. Doctus doctrice gratia,
Doctus experientia
Quae sunt perfectionis,
Haec fratres *docet omnia*
Tam factis quam frequentia
Melliflui sermonis.
V. Laudans laudare monuit,
Laus illi semper affuit,
Laus, inquam, Salvatoris,
Invitat aves, bestias
Et creaturas alias
Ad laudem Conditoris.

19 - **Hymnus**

Est Cardinalis Rainerii Capocci de Viterbio.

I. Plaude, turba paupercula,
Patre ditata paupere;
Laudis propina pocula,
Sacro depressa ubere.
II. Hic *simplex, rectus*, humilis,
Pacis cultor amabilis,
Lumen *in vase fictili*
Ardens, lucens in fragili.
III. Vili contactus tegmine,
Sancto calescens flamine,
Vicit algorem, caumata,
Christi dum gestat stigmata.
IV. Carnem mundumque conterens,
Hostes malignos proterens,
Auream victor meruit,
Aureolam dum docuit.[Page 1117]

V. Pauper, nudus egreditur,
Caelum dives ingreditur,
Spargit virtutum munera,
Aegris profligat vulnera.
VI. Verorum *pater pauperum*,
Nos *pauperes fac spiritu*;
Consortes redde Superum,
Ereptos ab interitu.
VII. Patri, Nato, Paraclito
Decus, *honor et gloria*;
Sancti sint huius merito

Nobis aeterna gaudia. Amen.
20 - V. **Ora pro nobis, beate Francisce.**
R. **Ut digni efficiamur promissionibus Christi.**

21 - **Ad Benedictus Antiphona**

O martyr desiderio,
Francisce, quanto studio
Compatiens hunc sequeris,
Quem passum libro reperis,
Quem aperuisti.
Tu contuens in aere
Seraph in cruce positum,
Ex tunc in palmis, latere
Et pedibus effigiem
Fers plagarum Christi.
Tu gregi tuo provide,
Qui post felicem transitum
Durae prius et lividae
Glorificatae speciem
Carnis praetendisti.[Page 1118]

AD HORAS MINORES

21a - **Ad Tertiam Responsorium breve**

Amavit etc. V. Os iusti etc.

22 - **Ad Sextam Capitulum**

Et *quicumque hanc regulam secuti fuerint, pax super illos e*
misericordia, et super Israel Dei. R. Deo gratias.

22a - **Responsorium breve**

Os iusti etc. V. Lex Dei etc.

23 - **Ad Nonam Capitulum**

De caetero nemo mihi molestus sit. Ego enim stigmata Iesu in
corpore meo porto. Gratia Domini nostri Iesu Christi cum spiritu
vestro, fratres. Amen. R. Deo gratias.

23a - **Responsorium breve**

Lex Dei etc. V. *Iustum deduxit Dominus per vias rectas.* R. *ET*
ostendit illi regnum Dei.

AD II VESPERAS.

24 - **Hymnus**

Auctore Thoma Capuano, Cardinali S. Sabinae.

I. Decus morum, dux Minorum,
Franciscus tenens bravium[Page 1119]

In te vite datur vitae,
"Christe, redemptor omnium".
II. Plaudat frater, regnat pater
Concivis caeli civibus;
Cedat fletus, psallat coetus,
"Exsultet caelum laudibus".
III. Demptum solo, datum polo
Signorum probant opera;
Ergo, vivit, nam adivit
"Aeterna Christi munera".
IV. Pro terrenis votis plenis
Reportat dona gloriae;
Quem decoras, quem honoras,
"Summae Deus clementiae".
V. Hunc sequantur, huic iungantur
Qui ex *Aegypto exeunt*;
In quo duce, clara luce,
"Vexilla Regis prodeunt".
VI. Regis signum ducem dignum
Insignit manu, latere;
Lux accedit, nox recedit,
"Iam lucis orto sidere".
VII. Est dux fidus, clarum sidus:
Ducit, relucet, devia
Devitando, demonstrando
"Beata nobis gaudia".
VIII. *Mina gregem*, dux, ad Regem,
Collisor hostis callidi;
Nos conducas et inducas
"Ad cenam Agni providi". Amen.

24a - V. **Ora pro nobis, beate Francisce.**

R. **Ut digni efficiamur promissionibus Christi.**[Page 1120]

25 - Ad Magnificat Antiphona

O virum mirabilem
In signis et prodigiis,
Languores cum daemoniis
Quoslibet pellentem.
Dat aurem suis avium
Praedicans silvestrium
Verbis intendentem.
O vita laudabilem,
Qua fidem sic magnificat;
Sed et multos vivificat
Mortuos defunctus.
Francisce, nos caelestium
Fac consortes civium,
Quibus es coniunctus.

**26 - Antiphonae ad Benedictus et Magnificat infra Octavam et
pro Commemoratione S. Francisci.**

Adscribitur Gregorio Papae IX.

I. Sancte Francisce, propere

Veni, pater, accelera

Ad populum, qui premitur

Et teritur sub onere,

Palea, luto, latere;

Et, sepulto *Aegyptio*

Sub *sabulo*, nos libera,

Carnis exstincto vitio.

Tribuitur Thomae Capuano Cardinali S. Sabinae.

II. Salve, sancte pater, patriae lux, forma Minorum,

Virtutis speculum, recti via, regula morum:

Carnis ab exsilio duc nos ad regna polorum.[Page 1121]

Gregorio IX attributa.

III. Plange, turba pauperula,

Ad *patrem* clama *pauperum*:

Hoc lugubre suspirium,

Pater Francisce, suscipe,

Et prode Christo stigmata

Lateris, pedum, manuum,

Ut nobis reddat orphanis

Tanti patris vicarium.

Assignatur Cardinali Rainerio Capoccio.

IV. Caelorum candor splenduit,

Novum sidus emicuit:

Sacer Franciscus claruit,

Cui Seraph apparuit,

Signans eum caractere

In volis, plantis, latere,

Dum formam crucis gerere

Vult corde, ore, opere.

[Home](#)

Iulianus de Spira. Date: 2005-04-18
